

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2006

Statens filmgranskningsbyrå 2007

Innehåll

1. Ledningens översikt	1
2. Effektverkan	3
2.1. Verksamhetens effektverkan	3
2.2. Verksamhetseffekt av kostnader för överföring och investering	6
3. Effekten av verksamheten	7
3.1. Verksamhetens resultat	7
3.2. Verksamhetens produktivitet	7
3.3. Resultatet och lönsamheten av den avgiftsbelagda verksamheten	11
3.4. Kostnadsmotsvarigheten för den samfinansierade verksamheten	13
4. Produktioner och kvalitetskontroll	13
4.1. Antalet prestationer och de åstadkomna offentliga nyttigheterna	13
4.2. Betjämningsförmåga samt prestationernas och de offentliga nyttigheternas kvalitet	14
5. Hantering och utveckling av de andliga resurserna	14
6. Analys av bokslutsräkningarna	17
7. Intern controlling och riskhantering	18

1. Ledningens översikt

Statens filmgranskningsbyrå fyllde som en statlig inrättning 60 år 1.3.2006. Tidpunkten räknas från att den första lagen om filmgranskning trädde i kraft. På våren under bemärkelseåret 2006 utkom den statliga filmgranskningens historia 1946-2006 med namnet *Taistelu elokuvasesuurista*, författad av politices doktor Jari Sedergren på beställning av filmgranskningsbyrå. Historieverket gavs ut i Finska filmarkivets publikationsserie, bekostad av Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.

Filmgranskningsbyråns jubileumsår var resultatmässigt ett rekordår. Antalet granskningar ökade klart från år 2005, vilket redan det var synnerligen resultatbringande. Antalet anmälningar sjönk däremot främst av att de pornografiska anmälningarna stannade på normal nivå. Antalen år 2005 gick upp genom det fördubblade antalet anmälningar till följd av en förändrad registrering av anmälningarna. I resultatavtalet för åren 2005-2007 uppskattade man att 770 långa och 620 korta bildprogram skulle granskas. År 2006 granskades 1099 långa och 632 korta bildprogram. Ökningen var cirka 12 procent. Granskningarnas längd ökade ännu mer märkbart, med 34 procent.

För anmälningarnas del sjönk talen även för de interaktiva bildprogrammen. 1098 konsol- och datorspel anmälades, medan antalet var 1364 år 2005. Nedgången hänför sig främst till de demor som getts ut i samband med speltidningarna. Två spel granskades.

Inkomsterna från granskningen av bildprogram ökade klart i takt med antalet granskningar. Inkomsterna från granskningarna var 413.110 euro, en ökning jämfört med året innan, med 101.054 euro eller cirka 32 procent. Då de ökade intäkterna till stor del baserade sig på de kontinuerligt ökade DVD-utgåvorna av televisionsserier, beslutade man jämka förordningen om filmgranskningsbyråns avgiftsbelagda prestationer för bildprogram, som är längre än fyra timmar, från början av år 2007.

Filmgranskningsbyråns resultat har under de tre senaste åren utvecklats synnerligen gynnsamt. Granskningsbyrå kan dock inte själv påverka den volym bildprogram som förevisas och sprids, och inte heller den tekniska utvecklingen. Enligt flera bedömningar ökar spridningen av bildprogram på Internet, och även spridningen av televisionsserier i form av bildupptagningar torde fortsätta, däremot betraktas framtiden för biografteatrarna som osäker. Den snabbast expanderande sektorn är spridningen av bildprogram som beställprogramtjänst, även i mobilkommunikatorerna. Ändringarna kan under de närmaste åren påverka filmgranskningsbyråns resultat. Även tillsynsuppdraget för granskningsbyrå försvåras.

Vid en förfrågan som riktades till filmgranskningsbyråns kunder ansåg cirka 80 procent av dem som svarade att den nuvarande förhandsgranskningen av bildprogram är nödvändig. Trots de ökade granskningarna och tidtals med anhopningar, ansåg nästan 90 procent av besvararna filmgranskningsbyråns betjäning vara bra eller rätt bra. De åldersgränser som satts betraktades som lämpliga av 80 procent av besvararna. Hos statens filmgranskningsnämnd anfördes under året tio besvär över åldersgränserna. Av dem godkändes två. Antalet överklaganden var det sedvanliga, procenten godkända lägre än vanligt.

Lagen om granskning av bildprogram, vilken är grunden för filmgranskningsbyråns verksamhet, ändrades i slutet av december. Ändringarna trädde i kraft från början av 2007. De viktigaste ändringarna var att åldersgränsen 13 år fogades till lagen samt ett stadgande om kontroll av bildprogram i efterhand. Man kom fram till den nya åldersgränsen, eftersom den ansågs mer exakt trygga att barnens olika utvecklingskedan beaktas. Enligt stadgandet om kontroll i efterhand har filmgranskningsbyråns inspektörer rätt att utföra inspektioner i distributörens lokaler för att kontrollera att bildprogrammen har lagenliga anteckningar. Genom övervakning kan man också i samarbete med polisen ingripa i spridning som strider mot strafflagen. Dessutom antogs en lagändring, varigenom skyldigheten att begagna samma åldersgränser för alla bildprogram slopades. Ändringen gör det möjligt att tillämpa det allmänneuropeiska självregleringssystemet för dator- och konsolspel PEGI i oförändrad form i Finland.

Filmgranskningsbyrån satsade i samarbete med film- och spelbranschen samt barnskyddsorganisationerna på information om de förändrade åldersgränserna. Vid årsskiftet 2006-2007 ordnades i samarbete med TV 1 och TV 2 en omfattande informationskampanj på de offentliga tv-kanalerna. Granskningsbyrån utökade även ytterligare sin satsning på olika evenemang och projekt för mediefostran i anslutning till medieskyddet.

Ett nära samarbete med barnombudsmannen var ägnat att accentuera den samhälleliga verksamhetseffekten av filmgranskningsbyråns arbete. I många ställningstaganden av ombudsmannen fanns även filmgranskningsbyråns verksamhet och sakkunskap i bakgrunden, och i dem framhölls vikten av barnskyddet i mediemiljö. Granskningsbyråns direktör utnämndes till sakkunnigledamot av delegationen för barnombudsmannen.

Filmgranskningsbyrån satsade på det internationella samarbetet genom att i samarbete med Statens Biografbyrå i Sverige ordna en konferens för filmgranskarna i Europa. Konferensen genomfördes som en båtkonferens och delvis i Stockholm och i Helsingfors. Granskningsbyrån tog också emot en delegation med tyska medieskyddsexperter.

Verksamheten av statens filmgranskningsbyrå väckte åter offentlig debatt. I regel upplevs det som samhälligt betydande verksamheter att sätta åldersgränser för bildprogrammen i likhet med den preventiva laglighetsövervakningen. Filmgranskningsbyrån mottog rikligt med respons från allmänheten, vilket visar att åldersgränserna för bildprogrammen betraktas som viktiga.

Filmgranskningsbyrån kunde sköta den avsevärt ökade granskningsmängden endast med en obetydlig extra satsning jämfört med året innan. Kvaliteten hos granskningsbesluten liksom hos gransknings- och anmälningshandläggningen förbättrades ytterligare. Personalen premierades med resultatpremier för att den bra klarade av de ökade uppgifterna.

Delegationen för filmgranskningsbyrån sammanträdde tre gånger under året. Teman var bl.a. regleringen av datorspel och utmaningarna av mobilkommunikationen för regleringen av bildprogram. Ordförande för delegationen var direktören för granskningsbyrån Matti Paloheimo och dess medlemmar ordföranden, direktören för affärsverksamheten Vesa Artman (FIGMA ry), chefen för samproduktionerna Erkki Astala (Rundradion), kulturrådet Kristina Hautala-Kajos (undervisningsministeriet), generalsekreterare Eeva Kuuskoski (Mannerheims barnskyddsförbund rf),

generalsekreterare Hanna Markkula-Kivisilta (Rädda Barnen rf), verkställande direktör Raija Nurmio (Suomen Filmikamari), överinspektör Maarit Pietinen (Statens filmgranskningsbyrå), professor Lea Pulkkinen (Jyväskylä universitet), ordförande Lasse Saarinen (Suomen elokuvatuottajat ry) och professor Tapio Varis (Tammerfors universitet).

2. Effektverkan

2.1. Verksamhetens effektverkan

Förhandsgranskning av bildprogram

Målet för filmgranskningsbyråns verksamhet var alltså att trygga barnens utveckling i en bildprogrammiljö. Under redovisningsåret mättes inte hur målet uppnåddes genom Statistikcentralens enkätundersökning, vilken företas ungefär vart tredje år. Den allmänna debatten visar dock att den åldersgränsklassificering som fastställs av bildprogramslagen har fått en etablerad ställning i samhället. Vid den förfrågan som gjordes år 2005 ansåg cirka 80 procent av dem som besvarade förfrågan att praxis är bra. Andelen är sannolikt större, eftersom allmänhetens tillfredsställelse med nuvarande praxis har gått upp från år 2002 till år 2005 med över 10 procent. Även kunskapen om att bildprogrammets åldersgränser är bindande kan antas ha ökat tack vare den ökade rikliga informationen och debatten i offentligheten. År 2005 trodde över 60 procent av dem som svarade att åldersgränserna, även för andra än datorspel endast var rekommendationer. Nu är antalet sannolikt mindre.

De granskade bildprogrammen var sammanlagt 1731, medan uppskattningen i resultatavtalet för åren 2005-2007 var 1390 bildprogram.

Granskade bildprogram

2004:	1361
2005:	1548
2006:	1731

Ökningen från år 2005 till år 2006 var 11,8 procent.

Överklaganden

2004:	11
2005:	12
2006:	10

Tillfredsställelsen med åldersgränserna hos affärsbranschen för bildprogram har, mätt i antalet överklaganden, en aning ökat. Av överklagandena godkändes 2, dvs. en femtedel. Antalet överklaganden kan betraktas som rätt obetydligt med hänsyn till det totala antalet 1731 granskningar. Procentandelen var 0,5, medan den år 2005 var 0,7. Då även procenten godkända överklaganden var litet, kan tillförlitligheten hos granskningarna betraktas som god också med denna indikator.

Den respons från allmänheten som mottagits av granskningsbyrån mäter inofficiellt tillfredsställelsen med åldersgränserna. Eftersom all den respons som ingår till myndigheten till största delen är kritisk, kan av responsen med säkerhet endast göras den slutledningen att man bland allmänheten följer med åldersgränserna och att de betraktas som viktiga. Den ökade responsen visar att filmgranskningsbyrån och lagen om granskning av bildprogram har blivit mera kända. Allmänheten har också lärt sig att använda granskningsbyråns offentliga sökning av åldersgränserna och bekantat sig med motiveringarna för åldersgränserna. Trots kritiken uppskattas granskningsbyråns arbete i nästan all respons.

Förevisningstillstånd

Granskningsmyndigheten kan ge tillstånd till att bildprogram som inte har granskats på förhand visas för personer under 18 år vid särskilda evenemang som ordnas för förevisning av bildprogram. Uppskattningen i resultatavtalet är 20 förevisningstillstånd. År 2006 överskreds det klart, beroende på det ökade antalet olika filmevenemang.

2004:	19
2005:	18
2006:	26

Handläggning och registrering av anmälningar

Målet för effektverkan var kvalitet i handläggningen av anmälningarna som en garanti för barnskyddet. I praktiken innebär detta att myndighetsregistret är noggrant och bra att utnyttja samt registret över bildprogram som en förebyggande faktor för spridning av bildprogram i strid med strafflagen.

Kvaliteten hos handläggningen av anmälningarna beror i stor utsträckning på de elektroniska system som utvecklats för anmälnings- och granskningsbehandlingen. Arbetet med att utveckla dem är fortlöpande, och det utförs i samarbete med Aspicore Oy, som levererat systemen. Både affärsbranschen för bildprogram och allmänheten betjänas därtill av den öppna sökningen av åldersgräns för bildprogram, som täcker alla beslut ända från 1950-talet. Från år 2001 innehåller sökningen även motiveringarna till beslutet. Sökningen hjälper betydligt både föräldrarna och medierna att få information om åldersgränserna.

Planeringen, utvecklandet och underhållet av de elektroniska systemen var för filmgranskningsbyrån alltså den största enskilda utgiftsposten efter lönekostnaderna, år 2006 cirka 53 000 euro. Med systemen har kundservicen förbättrats och preventionen för material som strider mot strafflagen gjorts effektivare. Anmälningsystemet i bild för pornografiska bildprogram, inom vars ram det förebyggande myndighetsarbetet baserar sig dels på kodautomatik, dels på en bedömning av bildupptagningarna på bilder, är unikt i internationellt perspektiv.

Anmälningar av vanliga bildprogram

2004:	2896
2005:	2464

2006: 1952

Anmälningarna av andra än pornografiska bildprogram har varit på nedåtgående. Eftersom antalet granskade bildprogram samtidigt har ökat kraftigt, är det möjligt att det i nedgången åtminstone delvis är fråga om att den olagliga spridningen har ökat. En annan möjlig orsak är att anmälningar som gjorts i VHS-format nästan helt upphört år 2006.

Anmälningar av interaktiva bildprogram

2004: 1061
2005: 1364
2006: 1098

Anmälningarna av interaktiva bildprogram, dvs. främst dator- och konsolspel minskade från år 2005, vilket förklaras av att de demor som getts ut i samband med speltidningarna har minskat. Deras antal verkar år 2005 ha varit exceptionellt stort, eftersom man år 2006 återkom till de sedvanliga antalen anmälningar. Till minskningen har även bidragit det faktum att en del av distributörerna gör anmälan endast till det allmänneuropeiska PEGI-systemet.

Anmälningar av pornografiska bildprogram

2004: 22 730
2005: 26 908
2006: 19 421

Det exceptionellt stora antalet år 2005 förklaras av att man från början av året i märkningen av upptagningarna genomförde en övergång till en produktkod eller EAN-kod. De tidigare registrerade bildprogrammen anmäldes på nytt med denna kod i stort antal för att underlätta märkningen av nya kopior. År 2006 minskade de överlappande anmälningarna klart och antalet anmälningar stannade på sedvanlig nivå.

Antalet bildprogram som misstänks för innehåll i strid med strafflagen minskade alltjämt. Orsaken var liksom året innan det ökade antalet granskningar av bildprogram, och på grund därav minskade möjligheterna att se de anmälda programmen för en kontroll. Den ökade effektiviteten med att se bildprogrammen för kontroll minskade alltså effektiviteten hos den förebyggande spridningen av bildprogram i strid med strafflagen. Å andra sidan var de granskningar vid misstanke om brott som genomfördes som stickprovsgranskningar noggrannare i fråga om kvalitet än förut. Endast få program inbegärdes för kontroll, för vilka det inte förlåg anledning till misstanke om brott.

Bildprogram inbegärda att se p.g.a. anmälningar Bedömdes stå i strid med strafflagen

2004:	465 bildprogram	145	31 %
2005:	182	75	41 %
2006	127	82	65 %

Andelen bildprogram som bedömts strida mot strafflagen av sådana som man bad att få se steg alltså klart i jämförelse med åren 2004 och 2005. Detta berättar dock inte nödvändigtvis om en ökad spridning i strid med strafflagen. Den regelbundna

efterkontroll av bildprogram som sker tillsammans med polisen och som inleds från början av år 2007, ger en säkrare bild av saken.

Utlåtanden till myndigheterna

Målet för verksamhetens effektivitet var att medverka till att förebygga en brottslig verksamhet i frågor som hänför sig till bildprogram samt att främja myndighetssamarbetet i bildprogrammiljö.

År 2006 gav granskningsbyrån polisen endast ett utlåtande om misstänkt spridning av bildprogram i strid med strafflagen. År 2005 gavs 6 utlåtanden och år 2004 var motsvarande antal 34. Antalet var exceptionellt stort beroende på det efterkontrollprojekt som genomfördes med polisen.

För det nämnda utlåtandet sågs 121 olika program vid granskningsbyrån. År 2005 var motsvarande antal 419 och år 2004 hela 621.

Av de bildprogram som sågs för utlåtandena år 2006 bedömdes 31 stycken eller 24,7 procent strida mot strafflagen. År 2005 var motsvarande siffra 11,4 procent och år 2004 hela 37,6 procent. Beslagen skilde sig dock mycket från varandra, varför det inte går att dra långtgående slutsatser om den totala spridningen av material i strid med strafflagen.

Dessutom gav filmgranskningsbyrån tre utlåtanden till undervisningsministeriet samt ett utlåtanden var till kommunikationsministeriet och social- och hälsovårdsministeriet.

Kundservice

Målet var en bra, dvs. en tillförlitlig och så snabb kundbetjäning som möjligt, vilket mäts genom kundrespons och kundenkäter. Filmgranskningsbyrån genomförde en kundförfrågan för andra gången år 2006. Den första gången frågades om kundtillfredsställelsen år 2002.

Filmgranskningsbyråns kunder är framställare, importörer, förevisare och distributörer av bildprogram. Ungefär hälften av kunderna är distributörer, förevisare eller framställare av pornografiska bildprogram, distributörer av dator- och konsolspel knappt en femtedel och resten är förevisare, distributörer eller framställare av "vanliga" bildprogram.

Svarsprocenten var låg dvs. 28 % medan den år 2002 var 43 %. Resultaten kan således anses endast för riktgivande.

Ungefär 80 procent av dem som besvarade förfrågan ansåg den nuvarande förhandsgranskningen av bildprogram vara nödvändig eller rätt nödvändig. Resultatet var det samma även år 2002. Nästan 68 procent av besvararna ansåg anmälan och registrering av bildprogram som skall förevisas och spridas för vuxna vara nödvändigt. År 2002 var andelen 64 procent. Trots de ökade granskningarna och tidtals med anhopningar, ansåg nästan 90 procent av besvararna filmgranskningsbyråns betjäning vara bra eller rätt bra. År 2002 var andelen en procent mindre. De åldersgränser som satts betraktades som lämpliga av 80 procent av besvararna. Man frågade också om inställningen till den nya åldersgränsen F13. Den ansågs nödvändig av cirka 45 procent av dem som svarade.

2.2. Verksamhetseffekt av kostnader för överföring och investering

Filmgranskningsbyrån har inga överföringskostnader. Inga resultatmål har satts för överföringsutgifter. De utnyttjades för all verksamhet med undantag för löneutgifter.

3. Effekten av verksamheten

3.1. Verksamhetens resultat

I resultatavtalet för åren 2005-2007 uppskattas filmgranskningsbyråns årsinkomster till 200.000 euro. Siffran grundar sig på situationen år 2004, utifrån vilket det är skäl att bedöma utvecklingen i filmbranschen mycket försiktigt. Situationen har dock förändrats i en klart mer positiv riktning än förväntningarna, vilket har återspeglats även på filmgranskningsbyråns inkomstutveckling. Granskningsinkomsterna har klart ökat, likaså har å andra sidan de ökade satsningarna eller särskilda kostnaderna för den avgiftsbelagda verksamheten.

De genomsnittliga kostnaderna för granskningen

2004:	336 €h
2005:	268 €h
2006:	285 €h

De genomsnittliga kostnaderna ökade endast litet, eller cirka 6 procent från år 2005 till år 2006.

Effektiviteten och resultatmässigheten i granskningsarbetet höll sig alltså på nästan samma nivå som ett år tidigare. Trots det ökade antalet i granskningsvolymen steg kvaliteten och tillförlitligheten för granskningarna, vilket uppmättes per det genomsnittliga antalet granskningar för granskarna.

Arbetskraftskostnaderna mätt i lönekostnader

2004:	503.325 €
2005:	503.593 €
2006:	537.097 €

Arbetskraftskostnaderna steg med cirka 6 procent. Då antalet granskningar under samma tid hade stigit, mätt i deras längd, med 34 procent kan det konstateras att arbetets produktivitet och lönsamhet klart hade ökat.

3.2. Verksamhetens produktivitet

Förhandsgranskning av bildprogram

Målet var en effektiv granskningsverksamhet. Denna uppmättes med antalet granskningar per inspektör, uppföljning av arbetstiden och det genomsnittliga timpriset för granskningen.

Under åren 2005-2007 är den antalsmässiga uppskattningen av långa bildprogram som skall granskas 770 och av korta 620 program. Filmgranskningsbyrån kan inte ställa upp egentliga antalsmässiga mål, för antalet bildprogram beror helt och hållet på programmens importörer och distributörer.

Granskade långa bildprogram

2004:	759
2005:	945
2006:	1099

Ökningen i antal i jämförelse med år 2005 var 16,3 procent.

Granskade korta bildprogram

2004:	602
2005:	603
2006:	632

Granskade bildprogram totalt

2004:	1361
2005:	1548
2006:	1731

Ökningen från år 2005 till år 2006 var 11,8 procent.

Den sammanräknade längden av granskningarna

2004:	1821 h
2005:	2474 h
2006:	3315 h

Ökningen från år 2005 till år 2006 var 34 procent, medan den hade varit cirka 36 procent från år 2004 till år 2005. Den totala längden för de bildprogram som granskats har alltså under årets lopp ökat dramatiskt. I bakgrunden ligger i synnerhet att tv-serierna getts ut som DVD-upptagningar.

De ökade granskningarna både till längd och antal utfördes med endast en litet utökad arbetskraft i jämförelse med tidigare år.

Granskare /granskning i genomsnitt

2004:	1,80
2005:	1,77
2006:	1,81

Målet är 2 granskare per granskning. Under de gångna tre åren har man blivit litet från målet, år 2006 var man närmare det. Vid bedömningen av de genomsnittliga kostnaderna för granskningen bör det märkas att kostnaderna mäts i minuter, antalet granskare skall åter beaktas per granskning. För de filmer som är avsedda för spridning av biografteatrar finns det i allmänhet 3-5 granskare, likaså för filmernas trailers. För bildprogram som är avsedda för spridning genom bildupptagningar finns det i allmänhet en eller två granskare. Längden på en tv-serie kan för sin del vara över 1000 minuter.

Den genomsnittliga handläggningstiden för granskningarna

Det har varit möjligt att tillförlitligt statistikföra handläggningstiden för granskningarna från början av år 2005 då de elektroniska gransknings- och anmälningssystemen kommit i bruk. Granskningarna är indelade i fem olika kategorier, dels enligt längd, dels enligt spridningsformatet. Kategorin Andra bildprogram omfattar olika bildprogramupptagningar.

	<i>Handläggningstid i genomsnitt</i>	<i>Antal</i>
<i>2005</i>		
Korta program under 3 minuter	2 dygn 15 h	283 st.
Bildprogram 3-60 minuter	7 dygn 3 h	265 st.
Långa program över 4 timmar	16 dygn 17 h	80 st.
Andra filmer för biografteaterspridning	2 dygn 23 h	159 st.
Andra bildprogram	10 dygn 2 h	644 st.
Sammanlagt:	7 dygn 15 h	1431 st.
<i>2006</i>		
Korta program under 3 minuter	2 dygn 16 h	317 st.
Bildprogram 3-60 minuter	9 dygn 20 h	312 st.
Långa program över 4 timmar	16 dygn 21 h	159 st.
Andra filmer för biografteaterspridning	3 dygn 4 h	181 st.
Andra bildprogram	11 dygn 18 h	760 st.
Sammanlagt	9 dygn 8 h	1729 st.

Genomströmningstiden för trailers och biografteaterfilmer skall alltjämt betraktas som kort, då man beaktar det ökade antalet granskningar. Programmen på över fyra timmar omfattar främst tv-serier, vilkas längd kan vara t.o.m. över 10 timmar; då förlängs även granskningens längd i motsvarande mån. Trots det fördubblade antalet sådana program bevarades handläggningstiden ungefär den samma; produktiviteten förbättrades alltså väsentligt. Resultatet har uppnåtts genom arbetstids- och arbetsskiftarrangemang. Bildupptagningarna granskas efter biografteaterfilmerna i skyndsamhetsordning. Även

för dem bevarades handläggningstiderna ungefär på föregående års nivå med beaktande av de ökade granskningsmängderna.

Handläggning och registrering av anmälningar

Målet för filmgranskningsbyrån var ett effektivt fungerande anmälnings- och registreringssystem. Indikatoren var antalet registreringar i förhållande till planerings- och arbetskraftskostnaderna.

Registrerade (granskade och anmälda bildprogram totalt)

2004:	27 984
2005:	32 284
2006:	24 127

Från början av år 2005 verksamheten haft tre elektroniska system: gransknings- och anmälningsystemet E-ILMO, anmälningsystemet för pornografiska bildprogram X-ILMO samt anmälningsystemet för interaktiva bildprogram P-ILMO. Nästan alla anmälningar och ansökningarna om granskning liksom granskningsbesluten gjordes elektroniskt. År 2006 öppnades därtill Finlands filmarkivs och filmgranskningsbyråns gemensamma filmdatabas ELONET.

Planeringen, utvecklandet och underhållet av de elektroniska systemen har varit den största enskilda utgiftsposten för filmgranskningsbyrån efter lönekostnaderna, år 2005 cirka 50.000 euro och år 2006 cirka 53.000 euro. Till de höjda kostnaderna bidrog främst planeringen av det nya Efterkontrollsystemet. Som störst var kostnadsposten år 2004, då det utfördes mest planerings- och utvecklingsarbete för alla programmens vidkommande. Då var kostnaderna cirka 100.000 euro. Med systemen har kundservice avsevärt förbättrats och preventionen för material som strider mot strafflagen gjorts effektivare. Den elektroniska behandlingen har underlättat och försnabbat granskningsbyråns arbete då handläggningen med papper i flera instanser nästa helt och hållet har fallit bort.

Utlåtanden till myndigheterna

Målet var ett kostnadseffektivt remissförfarande. Som indikatorer kan i princip antalet utlåtanden i relation till den använda arbetstiden begagnas. Utlåtandena är dock av rätt olika typ och således inte jämförbara sinsemellan. År 2006 bereddes en lagändring som trädde i kraft från början av år 2007, vilken möjliggör en regelbunden efterövervakning som sker i samarbete mellan Statens filmgranskningsbyrå och polisen. Den ändring som var på kommande inverkar på det ringa antalet polisutlåtanden år 2006. De andra utlåtandena, som lämnades till de olika ministerierna, var fem till antalet.

Antalet för undersökning

2004:	621 bildprogram
2005:	419 bildprogram
2006:	113 bildprogram

Kundservice

Målet var en organisation som ökar arbetets effektivitet och meningsfullhet och en satsning på en teknik som förbättrar kundbetjäningen. Tack vare de elektroniska gransknings- och anmälningssystemen och den offentliga åldersgränssökning som öppnades från början av år 2005 har kundbetjäningen avgjort förbättrats, och affärsbranschen med bildprogram, medierna, myndigheterna och allmänheten har till sitt förfogande både de mest aktuella besluten om åldersgränser jämte motiveringar och de historiska besluten ända från 1950-talet. Tjänsten kompletteras av ELONET-databasen.

På basis av den kundförfrågan som år 2006 riktades till kunderna ansåg nästan 90 procent av dem som svarade att filmgranskningsbyråns kundbetjäning är bra eller rätt bra. Granskningsverksamheten ansågs vara snabb eller rätt snabb av 73,5 procent av dem som svarade och 81,6 procent ansåg anmälningsbehandlingen vara snabb. I jämförelse med motsvarande förfrågan år 2002 har resultaten av svaren förbättrats avsevärt.

3.3. Resultatet och lönsamheten av den avgiftsbelagda verksamheten

Resultatmålet för granskningsbyråns avgiftsbelagda verksamhet för åren 2005-2007 har av undervisningsministeriet fastställts till 200.000 euro per år. Resultatet år 2004 var 230.924 euro och år 2005 å sin sida 312.047 euro. Resultatet år 2006 var 413.111 euro, en ökning med över 100.000 euro från året innan. Orsaken till att resultatmålet klart överskreds finns angivet i samband med de föregående siffrorna.

De särskilda kostnaderna för den avgiftsbelagda verksamheten var 511.070 euro. Ökningen i kostnaderna i jämförelse med år 2005 var i motsvarande mån över 100.000 euro. Kostnaderna år 2004 var 430.798 euro och 2005 igen 411.993 euro. Utgifterna har specificerats i samband med de föregående kapitlen.

KOSTNADSMOTSVARIGHETSBERÄKNING år 2006

INTÄKTER

Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten		
Intäkterna av granskningen av bildprogram 1)	413 111,00	
INTÄKTERNA SAMMANLAGT		413 111,00

KOSTNADERNA

Särskilda kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten		
Material och förnödenheter	14 594,00	
Personalkostnader	321 108,00	
Hyror	45 451,00	
Upphandlade tjänster	130 062,00	
Övriga särskilda kostnader	3 855,00	
SÄRSKILDA KOSTNADER SAMMANLAGT		515 070,00

DRIFTSÖVERSKOTT -101 959,00

Den avgiftsbelagda verksamhetens andel av samkostnaderna

Stödfunktionernas kostnader	63 674,00	
Avskrivningar	6 440,00	
Räntor	-	
Övriga samkostnader	-	
Andelen av samkostnaderna		70 114,00

TOTALKOSTNADERNA SAMMANLAGT 585 184,00

UNDERSKOTT 172 073,00

1) Inklusive inkomsterna från granskningen av bildprogram (858/2000).

I beräkningen av kostnadsmotsvarigheten har intäkterna av den avgiftsbelagda verksamheten stigit varje år. Från år 2004 till år 2005 var ökningen 35,1 procent och från år 2005 till år 2006 vidare 32,4 procent. De särskilda kostnaderna för den avgiftsbelagda verksamheten har för sin del stigit från år 2005 till år 2006 med 25 procent. Driftsöverskottet har ökat en aning från år 2005. Andelen av den avgiftsbelagda verksamheten av samkostnaderna, dvs. stödfunktionernas andel har ökat. Uträkningarna på basis av arbetstidsrapporterna visar att det allt mer övergått arbetskostnader för de verksamhetsbaserade personerna år 2006 till den avgiftsbelagda sidan. På grund av ändringarna i filmgranskningsbyråns interna redovisning har andelen av samkostnaderna ännu år 2004 varit alltför liten. Siffrorna har sedermera preciserats. Det ökade underskottet förklaras av detta.

Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten

2004:	230.924 €
2005:	312.047 €

2006 413.110 €
Särskilda kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten

2004: 430.798 €
 2005: 411.993 €
 2006 515.070 €

Driftsöverskott

2004: - 199.873 €
 2005: - 99.946 €
 2006 - 101.959 €

Andelen av samkostnaderna

2004: 2.668 €
 2005: 48.634 €
 2006 70.114 €

Underskott

2004: 202.542 €
 2005: 148.580 €
 2006 172.073 €

3.4. Kostnadsmotsvarigheten för den samfinansierade verksamheten

Statens filmgranskningsbyrå har ingen samfinansierad verksamhet.

4. Produktioner och kvalitetskontroll

4.1. Antalet prestationer och de åstadkomna offentliga nyttigheterna

Prestationer som fastställts i lagen om statens filmgranskningsbyrå är de åldersgränsbeslut som grundar sig på granskning av bildprogram, registreringarna av bildprogram, tillstånden att förevisa bildprogram vid särskilda tillfällen utan att låta granska dem, utlåtande till myndigheterna samt förteckningen över granskade bildprogram som ges ut varje år.

Utöver dem har filmgranskningsbyrån offentliga nyttigheter, såsom meddelanden och informationer om reglering av bildprogram samt andra prestationer såsom olika datatjänster, rådgivning och upplysningsverksamhet som hänför sig till mediefostran.

Filmgranskningsbyråns resultatmål för åren 2005-2007 var:

1390 granskningar av bildprogram och motsvarande beslut om åldersgräns,
 20 000 registreringar av bildprogram,

20 förevisningstillstånd,
3 utlåtanen och 1 bildprogramförteckning.

Antalet granskade bildprogram och samtidigt på granskning baserade åldersgränsbeslut var 1731, registreringarna av bildprogram inalles 24.127, förevisningstillstånden 26, sex utlåtanen till andra myndigheter och ministerier samt en elektronisk bildprogramförteckning som publicerats på granskningsbyråns webbsidor. Antalens utveckling har beskrivits i de föregående kapitlen. I fråga om förevisningstillstånden har det skett en ökning beroende på de nya filmevenemangen. År 2004 beviljades 19 förevisningstillstånd och 18 år 2005.

En expanderande sektor inom filmgranskningsbyråns arbete är den annorlunda informations- och upplysningsverksamheten. Under filmgranskningsbyråns jubileumsår informerades omfattande på våren. Om de ändringar som gjorts i lagen om bildprogram beställdes utifrån ett anbudsförfarande två informationsinslag, vilka visades vid årsskiftet 2006-2007 i YLE-televisionskanalerna. Vidare har filmgranskningsbyråns direktör och inspektörer besökt skolor och olika seminarier och berättat om regleringen av bildprogram. Skolelever och studerande har också upprepade gånger besökt filmgranskningsbyrån.

4.2. Betjäningsförmåga samt prestationernas och de offentliga nyttigheternas kvalitet

Resultatmålet för statens filmgranskningsbyrå har varit en god kundbetjäning och en kundbaserad verksamhetsmodell. Granskningsbyråns betjäningsförmåga har varit bra med beaktande av de ökade prestationerna och antalet anställda.

Utifrån svaren var 89,7 procent nöjda med betjäningen medan talet år 2002 var 88,1 procent. Konsekvensen i besluten om åldersgräns ansågs vara litet bättre år 2002 än år 2006. Dock ansåg cirka 70 procent att besluten var konsekventa eller rätt konsekventa. Som en ny fråga frågade man om åldersgränsernas lämplighet. Cirka 80 procent av dem som svarade ansåg de satta åldersgränserna vara passande.

På basis av kundenkäten har det skett en avsevärd förbättring i hur anmälningsbehandlingen löper i jämförelse med år 2002. Till detta torde framför allt ha bidragit en övergång nästan helt till elektronisk behandling. År 2002 ansågs anmälningsförfarandet vara smidigt av 58,1 procent, men år 2006 redan av 81,6 av dem som svarat.

I siffrorna ovan har det framförts uppgifter om olika verksamhetsprocesser, såsom exempelvis hur länge granskningsbehandlingen tar. Behandlingstiderna har trots den betydligt ökade antalet granskningar blivit endast litet längre.

5. Hantering och utveckling av de andliga resurserna

I resultatavtalet för åren 2005-2007 har det inte särskilt fastställts några resultatmål för hanteringen och utvecklingen av de andliga resurserna med undantag för utvecklingsmålen. Målet för granskningsbyrån är en granskarkår och hela personalen med en kompetens som utvecklas. Man strävar efter att nå målen både genom gemensamma utbildningar och personlig utbildning.

Granskarna deltog i flera utbildningar som hänför sig till mediefostran. Utbildning i anslutning till personal-, ekonomi- och dataförvaltningen skaffades för dem som ansvarar för dessa områden. Projekt med verkan på hela personalen är granskningsbyråns deltagande i det av Tekniska högskolan ordnade SÖPU-projektet, vars syfte var att utveckla ett nytt lönesystem i en så rättvis riktning som möjligt. Personalen lämnades även kontinuerligt aktuell information om undervisningsministeriets servicecentralprojekt och dess verkningar på granskningsbyråns ekonomi- och personalförvaltning.

Antalet ordinarie anställda har kvarstått oförändrat. År 2006 anställdes en granskare i bisyssla (4h/vecka) i stället för en tjänstledig inspektör och på grund av de ökade antalen granskningar. Ökningen mätt i årsverken beror både på detta och att en granskare på deltid har blivit en heltidstjänst i slutet av året. Även antalet arbetstimmar för vissa granskare på deltid eller i bisyssla har ökat på avtalat sätt.

Antalet ordinarie arbetstagare

2004:	12
2005:	12
2006:	12

Procentandelen för antalet ordinarie arbetstagare av hela personalen

2003:	61,1 %
2004:	63,2 %
2005:	57,2 %
2006:	57,1 %

Kvinnornas andel av den ordinarie personalen har ökat en aning. Medan det år 2005 fanns cirka 58 procent kvinnor och cirka 42 procent män, var motsvarande siffror cirka 63 procent och 37 procent år 2006.

Antalen visstids-, heltids- och deltidsarbetstagare har litet varierat, främst beroende på hur stort behovet av arbetskraft varit för granskarna. Granskarna är i regel deltidsanställda eller i bisyssla och även visstidsanställda då de börjar. Siffrorna har beräknats enligt situationen 31.12.2006.

Antalet arbetstagare på viss tid

2004:	7
2005:	9
2006:	9

Procentandelen för antalet visstidsanställda av hela personalen

2004:	36,8 %
2005:	42,8 %
2006:	40,0 %

Antalet heltidsanställda arbetstagare

2004:	10
2005:	10
2006:	11

Det ökade antalet arbetstagare på heltid år 2006 förklaras av att den granskare som svarar efterkontrollen började som heltidsanställd från början av november. Hans arbetstid består till hälften av normalt granskningsarbete, till hälften av efterkontroll.

Procentandelen för antalet heltidsanställda av hela personalen

2004:	55,5 %
2005:	50,0 %
2006:	55,0 %

Antalet arbetstagare på deltid

2004:	8
2005:	10
2006:	8

Procentandelen för antalet deltidanställda av hela personalen

2004:	44,5 %
2005:	50,0 %
2006:	40,0 %

Årsverken

2004:	12,8 år
2005:	12,5 år
2006:	13,0 år

Personalens medelålder

2004:	ord. 47,5 år
2005:	ord. 47,6 år
2006:	ord. 46,6 år

Personalens åldersfördelning

	20-30 år	31-40 år	41-50 år	51-60 år
2004	3	2	8	5
2005	1	5	8	6
2006:	-	3	10	6

Frånvaro p.g.a. sjukdom

2004:	45 dag.
2005:	56 dag.
2006:	49 dag.

Företagshälsovårdens kostnader

2004:	4.162 €
2005:	3.039 €
2006:	4.518 €

För personalen bekostades motionsbiljetter till olika motionsinrättningar för att upprätthålla den fysiska konditionen. Kostnaderna för biljetterna var 1620 euro år 2006. Likaså erbjöds hela personalen svenskspråkig konversationsutbildning. Dess kostnader var för hela året 2788 euro. Annan utbildning har bekostats för cirka 2000 euro.

År 2006 har inte i likhet med år 2005 ordnats grupparbetshandledning i anslutning till att se på pornografiska material och material som innehåller våld. Däremot ordnades en läkarkonsultation för bedömningen av material och beslutades om möjlighet till individuell arbetshandledning efter behov fr.o.m. år 2007.

6. Analys av bokslutsräkningarna

Från år 2003 till år 2006 har filmgranskningsbyråns inkomster för granskning av bildprogram stigit, tydligast från år 2005 till år 2006, med över 100 000 euro. Den sjunkande utvecklingen för nettoutgifterna beror också på en god utveckling för inkomsterna. Bruttoutgifterna år 2006 ökade bl.a. på grund av tjänsten som inspektör för efterkontroll samt extratimmarna för vissa granskare.

Bruttoutgifterna 2004:	824.065,07 €
Bruttoinkomsterna 2004:	230.924,70 €
Nettoutgifterna 2004:	593.140,37 €
Bruttoutgifterna 2005:	754.708,24 €
Bruttoinkomsterna 2005:	312.046,80 €
Nettoutgifterna 2005:	442.661,44 €
Bruttoutgifterna 2006:	845.966,55 €
Bruttoinkomsterna 2006:	420.110,90 €
Nettoutgifterna 2006:	425.855,65 €

Stora utgiftsposter år 2006 var de informationsinslag som visades i televisionen och vilka anslöt sig till lagändringen om bildprogrammets åldersklassificering, till kostnaderna 21.000 euro, och de broschyrer och affischer som hörde samman med samma informationskampanj, till kostnaderna 33.000 euro. Delansvaret för att ordna den avtalade konferensen för filmgranskarna i Europa på våren 2006 medförde kostnader på cirka 4.000 euro. Den största kostnadsposten var åter adb-kostnaderna, till ett belopp av

53.000 euro. De årliga kostnaderna för mikrofilmningen var cirka 18.000 euro. Förnyandet av granskningsbyråns webbsidor kom att kosta 7.000 euro. Deltagandet i Mannerheims Barnskyddsförbunds kampanj Hyvä alku koulutielle (En bra början på skolvägen) var 5.000 euro.

I bakgrunden till den positiva inkomstutvecklingen fanns framför allt att televisionsserierna i allt ökad utsträckning getts ut som DVD-upptagningar. Serierna har alltså klart ökat både antalet bildprogramgranskningar och granskningarnas längd.

Reservationsanslagen för år 2005:

Utgiftsmomentet för verksamheten	23.698,97 €
Momentet för avgiftsbelagd serviceverksamhet	24.388,22 €
Sammanlagt	48.087,19 €

Reservationsanslagen för år 2006:

Utgiftsmomentet för verksamheten	74.913,72 €
Momentet för avgiftsbelagd serviceverksamhet	85.587,72 €
Sammanlagt	160.501,44 €

Reservationsanslagen för år 2007:

Utgiftsmomentet för verksamheten	125.176,09 €
Momentet för avgiftsbelagd serviceverksamhet	145.154,12 €
Sammanlagt	270.330,21 €

Reservationsanslagen har ökat kraftigt från år 2005. Utgifterna för år 2004 ökade på grund av adb-kostnaderna och reparationen och till år 2005 överfördes rätt små anslag, vilka hade förbrukats redan i mars. Fastän det i själva verket fanns särskilda extra utgifter år 2006, tog reservationsanslagen slut först i november 2006. Då det samtidigt inflöt c. 35.000 €/mån. av inkomsterna år 2006, överfördes ett rekordsaldo till år 2007. Det kan sålunda sägas att statens filmgranskningsbyrå finansierar en allt större andel av sina utgifter med sina inkomster.

7. Intern controlling och riskhantering

Statens filmgranskningsbyrå fungerar som undervisningsministeriets betalningsställe. Granskningsbyrån hör till sin storlek till de minsta ämbetsverken inom undervisningsministeriets förvaltningssektor och hela statsförvaltningen. Således har även den interna controlling-verksamheten och dess utvärdering för granskningsbyrån i mindre proportioner än genomsnittet.

Statens filmgranskningsbyrå har vid bedömningen av sin interna controlling begagnat finansministeriets rekommendation "Den interna övervakningen och riskhanteringen för statliga ämbetsverk och inrättningar samt fonder" (2005) och den utvärderingsram som ingår i den.

Den interna verksamhetsmiljön och verksamhetsstrukturerna

Statens filmgranskningsbyrå har en delegation som stöder ämbetsverkets verksamhet. Delegationen behandlar utvecklingstrenderna och verksamhetslinjerna för filmgranskningsbyråns verksamhet, tar initiativ om dem och främjar filmgranskningsbyråns samarbetet med olika intressentgrupper. Filmgranskningsbyråns direktör svarar för granskningsbyråns verksamhet och undertecknar resultatavtalet med undervisningsministeriet.

Den arbetsordning för filmgranskningsbyrån som godkänts år 2001 har uppdaterats enligt den nya förvaltningsmodellen. Ansvarerna, uppgifterna och fullmakterna har där fastställts på behörigt sätt. Hos granskningsbyrån har det nya lönesystemet tillämpats fr.o.m. år 2004. Befattningsbeskrivningarna och den individuella kompetensen utvärderas årligen vid utvecklingssamtal. Hur rättvist lönesystemet är ur personalens synvinkel sett har man utvärderat och utvecklat genom att delta i det SOPU-projekt som ordnats av Tekniska högskolan.

Filmgranskningsbyrån har fungerande gransknings- och anmälningssystem, ett system för åldersgränssökning och en databas för besluten. Databasen ELONET, som är gemensam med Finlands filmarkiv och avsedd för offentligt bruk, öppnades för allmänheten. De äldsta i böcker inbundna beslutshandlingarna och korrespondensen har på det sätt lagen förutsätter deponerats hos Riksarkivet, och de har filmats på mikrofilmer till granskningsbyråns och forskarnas förfogande. I slutet av år 2006 inleddes beredningen av en behörig arkivbildningsplan för granskningsbyrån. Meningen är att planen blir färdig i februari 2007.

BEDÖMNING AV VERKSAMHETSMILJÖNS TILLSTÅND: I vid bemärkelse har filmgranskningsbyråns verksamhetsmiljö kontinuerligt blivit mer komplicerad och utmaningarna med hänsyn till barnskyddet har blivit svårare. Digitaliseringen av den audiovisuella miljön, konvergensen och särskilt den kraftiga utvecklingen av Internet och mobilkommunikationen har ställt stora utmaningar för regleringen av bildprogram inte endast nationellt, utan även internationellt. Den samhälleliga atmosfären håller på att förändras och bli allt hårdare i en riktning som kräver reglering. Å andra sidan har det också framförts inlägg som framhåller betydelsen av en självreglering.

Regleringen av bildprogrammen har uppdelats på flera olika förvaltningsområden. I undervisningsministeriets handlingsprogram Mediaväki-valta. Lapset ja media. (Medieväld. Barnen och medierna.) har detta betraktats som ett problem och det har framförts att förvaltningen och regleringen skall centraliseras. Samarbetet har dock fungerat väl, i synnerhet med Kommunikationsverket som övervakar televisionens programinnehåll.

Granskningsbyråns läge är utmärkt. Den expanderande verksamheten och den utökade personalen förutsätter dock nya lokaliteter. Personalens välbefinnande i arbetet har tillgodosetts genom att ordna en ändamålsenlig företagshälsovård, genom att understödja motion och skaffa fortbildning och kompletterande utbildning efter behov.

Statsförvaltningen servicecentralprojekt kan, sett ur ett litet ämbetsverks synvinkel, såsom filmgranskningsbyråns, betraktas som en möjlig risk. Det är osäkert om projektets mål i fråga om produktivitet uppnås.

Ställande av mål

Filmgranskningsbyrån har de mål och kärnuppgifter som fastställs i resultatavtalet.

BEDÖMNING AV DE STÄLLDA MÅLEN: De ställda målen är i enlighet med den lag som styr verksamheten och de hänför sig friktionsfritt till målen för undervisningsministeriets kulturpolitik.

Identifiering och bedömning av riskerna

I fråga om ekonomiförvaltningen grundar sig identifieringen och hanteringen av riskerna på ekonomistadgan för undervisningsministeriets betalningsställen. I resultatplaneringen, resultatförhandlingarna och resultatavtalet förverkligas den tillsyn över ämbetsverkets resultatmässighet som utförs av undervisningsministeriet. Dataförvaltningens system är behörigen skyddade. Filmgranskningsbyrån har en tidsenlig beredskapsplan.

UPPSKATTNING AV HUR RISKERNA IDENTIFIERAS OCH BEDÖMS:

Identifieringen och bedömningen av riskerna är allmänt taget på tillräcklig nivå. Risken i fråga om resultatmässigheten utgörs av den osäkra kumulationen av granskningsinkomster. Granskningsinkomsternas belopp är helt och hållet beroende av bildprogrammets affärsbransch och dess allmänna utveckling.

Övervakningsåtgärder (controlling)

UPPSKATTNING: De centrala controllingåtgärderna täcker tillräckligt både ekonomi- och dataförvaltningen liksom även personaladministrationen.

Informationsgången

Filmgranskningsbyrån har en informationsplan, som täcker både den interna och externa informationen. I den interna informationen används personalmöten, granskarnas möten, Intranet och e-post. Hos ämbetsverket produceras de väsentliga uppgifter som förutsätts för ett resultatbringande ledarskap. Dessutom producerar ämbetsverket publikationer som hänför sig till dess verksamhet. Ämbetsverket har för den externa informationen ett avtal med FNB.

UPPSKATTNING AV INFORMATIONEN OCH INFORMATIONSGÅNGEN:

Informationen och informationsgången är på en rätt tillräcklig nivå. Statistikcentralens enkät bland allmänheten år 2005 och granskningsbyråns kundförfrågan år 2006 visar dock att kännedomen om regleringen av bildprogram är rätt bristfällig. Det krävs kontinuerlig och mångsidig information och upplysning för att höja kunskapsnivån, och för detta måste tillräcklig finansiering reserveras.

Utlåtande om utvärderingen och fastställandet av den interna övervakningen

Övervakningsansvaret och övervakningsuppgifterna för statens filmgranskningsbyrås ledning har reglerats i stadganden om granskningsbyrån, i granskningsbyråns arbetsordning och i ekonomistadgan för undervisningsministeriets betalningsställen. Den interna övervakningen utgör en del av granskningsbyråns verksamhet på basis av ledningen, styrningen och organisationen. Filmgranskningsbyrån gör årligen tillsammans med undervisningsministeriet upp en resultatplan, som utvärderas och granskas varje år vid resultatförhandlingarna. Dessutom granskar undervisningsministeriet regelbundet betalningsställena för dem som står under dess tillsyn.

Statens filmgranskningsbyrå fastställer denna verksamhetsberättelse och det utlåtande om utvärderingen och fastställandet av den interna övervakningen för år 2006 som ingår i den.

Verksamhetsberättelsen har godkänts:

Helsingfors den 28 februari 2007

Matti Paloheimo
Direktör för statens filmgranskningsbyrå